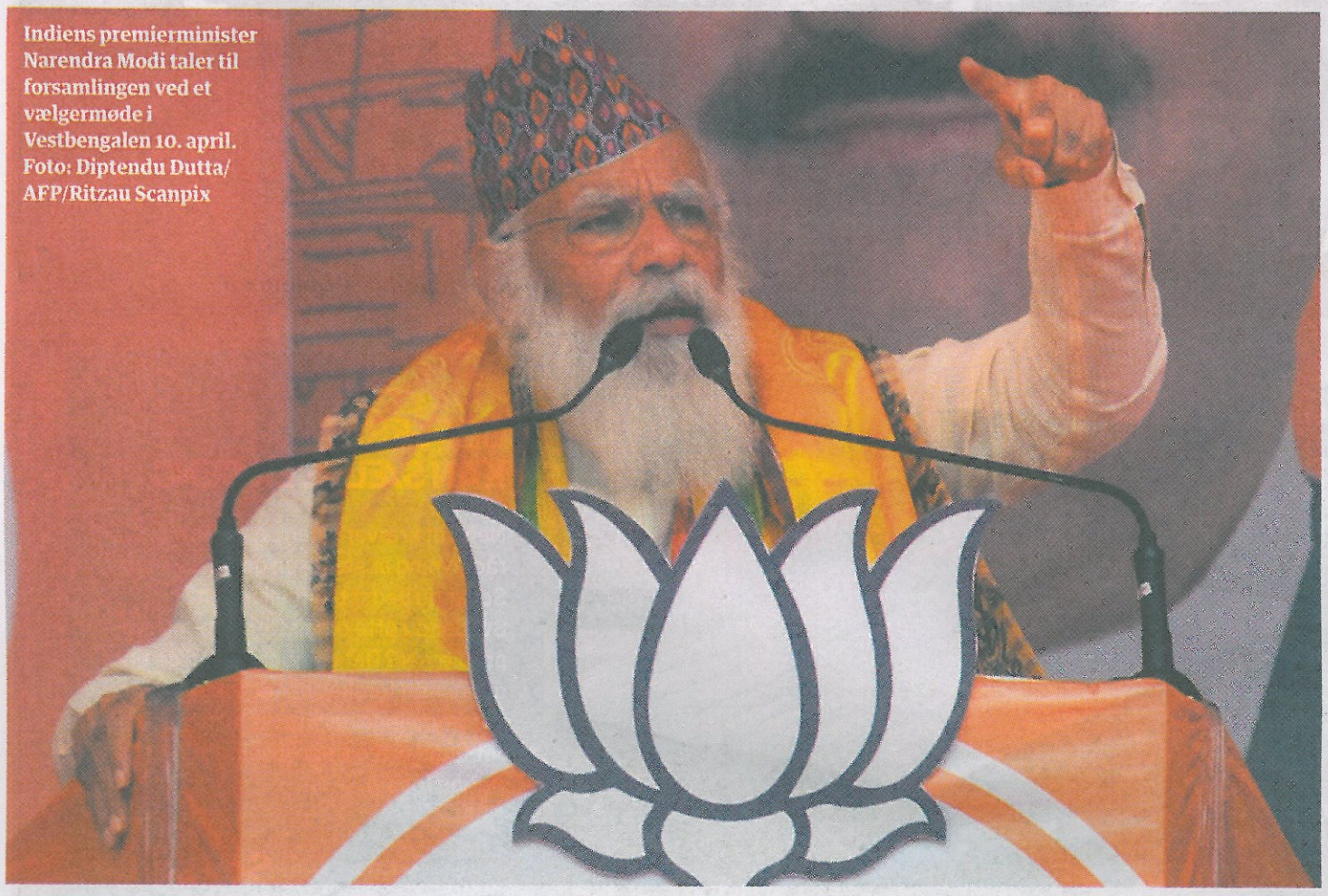
BERLINGSKE
1. SEKTION SØNDAG 9. MAJ 2021



Indiens premierminister Narendra Modi taler til forsamlingen ved et vælgermøde i Vestbengalen 10. april. Foto: Diptendu Dutta/ AFP/Ritzau Scanpix

Pilen peger på Modi, mens inderne gisper efter luft



Af Lene Winther lewi@berlingske.dk

Præsident Narendra Modi har perfektioneret sit image som landsfader og folketjener for inderne. Men i pandemien står han i sit livs værste stormvejr.

Hvis man vil forstå Narendra Modis rolle i den løbske coronavirus i Indien, kunne man starte med at fæstne blikket på hans skæg.

Under coronapandemien har det undergået en opsigtsvækkende forvandling. Før var det et veltrimmet og ordnet skæg, der omkransede hans mund.

Nu er det længere, vildere og mere strittende. Hvorfor, spørger inderne sig selv, har Modi dog ladet sit skæg vokse, når frisørerne ikke var lukkede?

Svaret på det spørgsmål rummer også en del af forklaringen på, hvorfor Indien i dag befinder sig midt i verdens største coronamareridt.

Skægget er, gætter analytikere, blevet et billede på den gudelignende hindunationalistiske leder, som Modi gerne vil være.

Han er i gang med at perfektionere billedet af den vise, øverste leder, landefaderen der transcenderer visdom, region og asketisme. En slags filosofisk hinduistisk konge, som guider nationen på den retskafne vej, som den indiske journalist Pallavi Aiyar skriver i mediet The Globalist.

Politikere som Modi er kommet til magten med løfter om et opgør med de gamle måder at gøre tingene på og ved at hævde, at de har et særlig bånd til masserne. I Modis tilfælde til Hindu-masserne i Indien, forklarer Nikita Sud, som forsker i indiske samfundsforhold og underviser i udviklingsstudier hos Oxford Universitet i Storbritannien.

»Til gengæld for den forbindelse kræver de ubetinget loyalitet. Man kan ikke betvivle en leder, der er så enestående. Derfor er de typisk omgivet af jasigerne. Selvom der er folk til at rådgive dem, lytter de ikke,« siger Nikita Sud.

I disse dage bliver der prikket dybe huller i den fortælling, som den 70-årige Narendra Modi har bygget op om sig selv som folkets ultrapopulære væbner - tesælgerens søn fra de laveste kaster, der rejste sig fra små kår og gjorde oprør mod eliten.

I stedet toner en ny sandhed frem: Populisten Narendra Modi, der har været premierminister siden 2014, har - ligesom Brasiliens Jair Bolsonaro og USAs Donald Trump - været ualmindelig dårlig til at håndtere pandemien og trukket den befolkning, som han ellers svor at beskytte, ned i en regulært coronahelvede.

Valgmøde uden mundbind

Selvom advarslerne om nye varianter af coronavirussen tikkede ind hos den indiske regering allerede i starten af marts, ignorerede Modi dem. Som de andre populister er Modi skeptisk overfor den moderne videnskab.

Da der var valg i den fjerdestørste delstat Vestbengalen for nylig, tog han ikke mundbind på og lod titusindvis af mennesker stimle sammen foran sig. Modis parti Bharatiya Janata Party (BJP) tabte i weekenden valget.

Indien »reddede menneskeheden fra en stor katastrofe ved at inddæmme corona effektivt«, fortalte Modi ellers til et virtuelt møde ved World Economic Forum i slutningen af januar og tillod senere store hinduistiske fejringer at finde sted i landet.

I dag står han med et land, hvor inderne gisper efter ilt, som aldrig når frem. De syge udånder på gaderne eller på overfyldte hospitalsgange, hvor hele sundhedsvæsnet er tvunget i knæ af den voldsomme anden bølge af coronavirus.

De hjemmeproducerede vacciner på verdens største vaccinefabrik, som ellers skulle deles rundhåndet ud til resten af verden, slår slet ikke til. Over 46 procent af alle verdens nye, registrerede tilfælde af coronasmitte kommer lige nu fra Indien.

Og som om det ikke er nok, taler eksperterne nu om, at en tredje bølge af virussen er »uundgåelig«. Selv når denne smittebølge flader ud, vil nye virusvarianter med stor sandsynlighed opstå, sagde professor K. VijayRaghavan, den ledende videnskabelige rådgiver, til regeringen ved et pressemøde i onsdags.

»Hvor er ilten?«

Det har fået vreden blandt inderne til at eksplodere.

»Jeg har aldrig set så meget kritik af Modi, som der er nu. Der er udbredt frustration og også desperation over, hvor den store plan befinder sig? Hvorfor tester og vaccinerer de ikke mere? Hvor er ilten?« siger Thomas Sehested, som er leder af Dansk Kulturinstitut i New Delhi i Indien.

Hør her, hvad den kendte indiske journalist Barkha Dutt siger i et debatindlæg i Washington Post. Hun mistede sin far til covid-19 27. april, efter hun selv havde tilbragt 15 måneder med at rapportere fra Indiens frontlinje i kampen mod coronavirus. Hendes 84-årige far manglede ilt på vejen til hospitalet og døde fem dage senere.

Han havde fået sit første vaccinestik, men manglede det andet. Nu er Barkha Dutt rystet over, at regeringen ville sende vacciner til udlandet uden at sørge for befolkningen derhjemme først. I månedsvis nægtede regeringen at give tilladelse til udenlandsk producerede vacciner. De hårdest ramte delstater blev nægtet tilladelse til at tage ud for at vaccinere fra dør til dør.

Modi har endda ladet sit eget portræt trykke på det indiske vaccinepas.

»Er han klar til at tage det moralske ansvar for vaccinekatastrofen,« spørger Barkha Dutt. Midt i sorgen og vreden husker hun, at faderen plejede at sige, at hvad der ikke kan kureres, må man udholde.

»Jeg og andre indere føler os fuldstændigt svigtet af vores regering. Jeg spekulerer på, hvor meget mere uretfærdighed vi skal holde ud,« skriver hun.

Imens forsøger Modi tilsyneladende at fjerne kritikken fra de sociale medier. Da hashtagget #ResignModi blev populært på Facebook, blev det pludseligt blokeret i flere timer, og 12.000 regeringskritiske indlæg forsvandt.

Facebook har siden sagt, at det var en fejl. Men et par dage forinden havde den indiske regering bedt flere sociale medieplatforme om at fjerne omkring 100 indlæg, som de hævdede skabte panik og spredte misinformation.

Modi er i gang med at prøve at skubbe ansvaret fra sig, forklarer Nikita Sud fra Oxford Universitet.

Hvor pandemien før var et centralt regeringsansvar, bliver aben nu placeret ude hos delstaterne. Nok skal centralregeringen hjælpe, men det er deres ansvar. Og det kan faktisk godt være, at den strategi virker.

»Nogle af Modis støtter vil købe forklaringen om, at en enkelt mand næppe kunne have gjort en stor forskel. Selvom der er meget vrede mod Modi, er loyaliteten ikke helt forsvundet,« siger Nikita Sud.

Kunne man forestille sig, at Modi selv ville trække sig på grund af sit ansvar i tragedien, der udspiller sig i Indien? Det kommer ikke til at ske, vurderer Nikita Sud.

Her kommer Modis skæg ind i billedet igen.

»Han bygger sit image op omkring at være uovervindelig. At trække sig vil være at vise svaghed,« siger Nikita Sud.

BLÅ BOG

Narendra Modi

Narendra Modi er født 17. september 1950 i Vadnagar, Indien.

Allerede som otteårig blev han politisk aktiv i en militant hindunationalistisk bevægelse.

Han er medlem af det hindunationalistiske parti Bharatiya Janata Party (BJP) og var førsteminister i delstaten Gujarat fra 2001-2014.

Han er under anklage for ikke at gøre noget for at forhindre en af Indiens største massakrer, da hindunationalister i 2002 dræbte mellem 1.000 og 2.000 muslimer i delstaten Gujarat.

Han har været Indiens premierminister siden 2014.

Kilder: Britannica og BBC